

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สัตว์พันธุ์พื้นเมืองของประเทศไทยถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นสัตว์ประจำถิ่นไทยที่แสดงถึงวิถีชีวิตคนไทยในชนบท ประเพณีวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ความเป็นไทย และยังถือเป็นสัตว์เลี้ยงประจำบ้านที่เลี้ยงไว้ใช้ประโยชน์ตามประเภทของสัตว์พันธุ์พื้นเมือง เช่น สุนัขพันธุ์ไทยหลังอาน เลี้ยงไว้เฝ้าบ้าน เฝ้าสวน ไก่ไทย เลี้ยงไว้กินไข่ หรือเป็นอาหาร แมวไทย เลี้ยงไว้จับหนู ฯลฯ เป็นต้น แต่ที่เป็นปัญหา ก็คือ การสูญพันธุ์ หรือการกลายพันธุ์ของสัตว์พันธุ์พื้นเมือง หรือการนำสัตว์พันธุ์พื้นเมืองไปพัฒนาในเชิงการค้าเหล่านี้ หากปล่อยทิ้งไว้โดยไม่มีมาตรการใด ๆ เพื่อให้เกิดการคุ้มครองแล้วจะส่งผลให้สัตว์พันธุ์พื้นเมืองสูญพันธุ์ หรือกลายพันธุ์ได้ในอนาคตซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อประเทศไทยที่จะไม่เหลือสัตว์พันธุ์พื้นเมืองที่เป็นสัตว์ประจำชาติไทยให้ลูกหลานไทยได้รู้จักและภาคภูมิใจ ทั้งนี้ย่อมรวมถึงผลกระทบต่อระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมด้วยดังนั้นแนวคิดของการวิจัยคือการหามาตรการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองโดยใช้กฎหมายเป็นกลไกหรือเครื่องมือในการคุ้มครองด้วยการหาคำตอบที่จะนำไปสู่การจัดทำกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองมาใช้บังคับเพื่อให้เกิดการคุ้มครองที่จะมีผลเป็นการอนุรักษ์หมายถึงการคุ้มครองและการให้ใช้ประโยชน์ในสัตว์พันธุ์พื้นเมืองเพื่อให้สัตว์พันธุ์พื้นเมืองของไทยคงมีอยู่และได้นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน

จากการที่ประเทศไทยนำเอาสัตว์พันธุ์พื้นเมืองมาพัฒนาเชิงการค้าอาจทำให้สัตว์พันธุ์พื้นเมืองลดจำนวนลงเช่น นำมาเพาะพันธุ์เพื่อขยายพันธุ์และส่งขายให้แก่กลุ่มลูกค้าหรือผู้ที่สนใจในสัตว์พันธุ์พื้นเมือง เพื่อนำไปเลี้ยง หรือทำเป็นอาหาร เพื่อให้กลุ่มผู้บริโภคที่มีความนิยมบริโภค เช่น ไก่ไทย นับได้ว่าเป็นสัตว์พันธุ์พื้นเมืองที่สร้างรายได้ที่ดีจากการแปรรูป เช่น เนื้อสัตว์ขนสัตว์กระดูกสัตว์จึงถือได้ว่าเป็นประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรไทย อีกทั้งยังนำมาใช้ประโยชน์ในเชิงประเพณีวัฒนธรรมในเชิงการละเล่น การกีฬา และการพนัน เช่น วันสงกรานต์ มีการเล่นวิ่งวัว วิ่งควาย การให้ช้างไทยนำขบวนแห่ และการชนไก่ เพื่อการพนันขั้นต่อซึ่งในบางครั้งการนำสัตว์พันธุ์พื้นเมืองไปทำประโยชน์นั้นอาจไม่ได้คำนึงถึงความเจ็บปวดหรือทุกข์ทรมานในลักษณะของการทำทารุณสัตว์ นอกจากนี้ ยังมีการนำเอาสัตว์สายพันธุ์อื่นเป็น

สายพันธุ์ต่างประเทศมาผสมพันธุ์กับสัตว์พันธุ์พื้นเมืองไทยเพื่อเพิ่มจำนวนสัตว์พันธุ์พื้นเมือง โดยหวังผลในทางการค้าซึ่งย่อมกระทบโดยตรงต่อสายพันธุ์พื้นเมืองไทย ทำให้เป็นสัตว์กลายพันธุ์ กระทบต่อความเป็นสัตว์พันธุ์พื้นเมืองของไทยและการให้ฮอร์โมนสัตว์ในการเลี้ยง ทำให้เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค และยังส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ และระบบนิเวศเนื่องจาก ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานบางชนิดเป็นศัตรูพืช โรคสัตว์ และเกษตรกรเองก็มักใช้สารเคมีในการ ควบคุมและกำจัด ปัญหาดังกล่าวนี้เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสัตว์พันธุ์พื้นเมืองไทย ซึ่งในปัจจุบันพบว่า มี 4 ปัญหาหลักที่สำคัญ คือ ปัญหาการสูญพันธุ์ ปัญหาการกลายพันธุ์ ปัญหาการใช้ประโยชน์เชิงการค้าและปัญหาขาดการคุ้มครอง

การวิจัยจึงมีแนวคิดที่จะให้มีการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองของไทยโดยการใช้กฎหมาย เป็นกลไกหรือเครื่องมือในการคุ้มครองซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายนี้ ดังนั้นการวิจัยจึงกำหนด เรื่องที่วิจัยคือกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองเพื่อให้เป็นต้นแบบของ กฎหมายที่สามารถจะนำไปปรับใช้เป็นกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองในรูปแบบ อื่นต่อไป

การวิจัยได้ใช้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบด้วย การวิจัย เอกสาร (Documentary Research) ที่เป็นเอกสารหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กฎหมายไทย ที่เกี่ยวข้อง กฎหมายมหาชนระหว่างประเทศ และกฎหมายต่างประเทศ คือ เครือรัฐออสเตรเลีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ประเทศญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา ที่มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสัตว์ มาเป็นแนวทางการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองของไทย การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ตามประเด็นสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้โดยมีประชากรสัมภาษณ์จาก กรมปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดบัวลำภู สำนักงานประมงจังหวัดหนองบัวลำภู นายกเทศมนตรีเมืองหนองบัวลำภู ประธานสภาทนายความจังหวัดหนองบัวลำภู ผู้พิพากษาศาลจังหวัดหนองบัวลำภู คลินิกเทป็น รักษาสัตว์ สมาคมแมวไทยโบราณ ผู้เพาะเลี้ยง และผู้ค้า รวมประชากรสัมภาษณ์ 18 คน การมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co- Design) ซึ่งเป็นวิธีการวิจัยใหม่ที่ กำหนดให้ประชากรผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 16 คน มาร่วมออกแบบกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครอง สัตว์พันธุ์พื้นเมือง และเมื่อได้ร่างกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองแล้วได้นำ คำตอบจากการวิจัยทั้งหมดสู่การรับฟังความคิดเห็น (Hearing) จากประชากรที่เกี่ยวข้องเพื่อวิพากษ์ และให้ข้อเสนอ คำตอบที่ได้จากวิธีวิทยาการวิจัยดังกล่าว ได้นำไปจัดทำกฎหมายต้นแบบเป็น กฎหมายต้นแบบว่าด้วยการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมือง พ.ศ. ในรูปแบบของร่างพระราชบัญญัติ

ผลการวิจัยได้ข้อค้นพบ สรุปได้ดังนี้

1. สรุป

การวิจัยกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อการจัดทำกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองเป็นต้นแบบของกฎหมายที่สามารถนำไปประยุกต์ให้เป็นกฎหมายใช้บังคับเพื่อการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองของประเทศไทยซึ่งจากการวิจัยได้ข้อสรุปผลการวิจัยว่า การคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมือง มีปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการลดจำนวนประชากรสัตว์พันธุ์พื้นเมืองของไทยจากการสูญพันธุ์ การกลายพันธุ์ และปัญหาอื่น ๆ ที่ยังไม่มีกฎหมายให้การคุ้มครอง

สรุปผลการวิจัยพบว่า

สถานการณ์ของสัตว์พันธุ์พื้นเมือง หรือสัตว์ประจำถิ่นของไทยมีความสำคัญต่อประเทศในด้านการแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ในวิถีชีวิตของคนในชนบทที่พึ่งพาสัตว์พันธุ์พื้นเมืองในชีวิตประจำวัน เช่น เป็นอาหาร เป็นสัตว์ช่วยเหลือด้านแรงงาน เป็นสัตว์ที่ใช้ในงานเทศกาล ประเพณีวัฒนธรรมไทย ใช้ในทางกีฬา การแข่งขัน แต่ที่เป็นปัญหาก็คือจำนวนสัตว์ลดน้อยลงไปจากการเลี้ยงที่ไม่ถูกต้อง เช่น การใช้ฮอร์โมนเพื่อเร่งผลิตเพิ่มจำนวน เพื่อประโยชน์ทางการค้า การนำสัตว์ต่างถิ่นมาผสมพันธุ์ ทำให้กลายพันธุ์ การเพาะพันธุ์เพื่อขยายพันธุ์และส่งขายให้แก่กลุ่มลูกค้าหรือผู้ที่สนใจในสัตว์พันธุ์พื้นเมืองในเชิงการค้า มีการเปลี่ยนแปลงการเลี้ยงโดยธรรมชาติไปสู่การเป็นปศุสัตว์เชิงพาณิชย์จึงทำให้สัตว์พื้นเมืองเหล่านี้มีการปรับปรุงสายพันธุ์ให้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และที่เป็นปัญหาก็คือไม่มีการพัฒนาสายพันธุ์ให้คงความเป็นสัตว์พันธุ์พื้นเมืองไทยที่มีความแข็งแรงโดดเด่น และเป็นเอกลักษณ์ของชาติ นอกจากนี้ยังมีการสูญพันธุ์ของสัตว์พันธุ์พื้นเมืองบางประเภท ปัญหาดังกล่าวมาจากการไม่มีมาตรการในการจัดการเพื่อการคุ้มครองและไม่มีการสำรวจและจัดทำสถิติประเภทของสัตว์พันธุ์พื้นเมืองไว้เลยรวมทั้งไม่มีกฎหมายใดกำหนดให้มีการจัดการเพื่อให้เกิดการคุ้มครองตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน หมายถึง การอนุรักษ์ให้คงมีอยู่และยินยอมให้นำไปใช้ประโยชน์ได้เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อจะให้สัตว์พันธุ์พื้นเมืองของไทยหลงเหลือให้คนรุ่นอนาคตได้เห็น ได้รู้จักและได้ใช้ประโยชน์เหมือนเช่นคนในรุ่นปัจจุบัน

แนวความคิดวิจัยจึงได้หาคำตอบเพื่อให้มีการใช้กฎหมายเป็นกลไกหรือเครื่องมือในการจัดการเพื่อการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองและในการจัดทำกฎหมายนี้การวิจัยได้สรุปสาระสำคัญของกฎหมายไทย กฎหมายมหาชนระหว่างประเทศ และกฎหมายต่างประเทศ เพื่อกำหนดเป็นแนวทางสำหรับการจัดทำกฎหมาย สรุปได้ว่า

ในปัจจุบันประเทศไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 55 แนวนวน โยบายแห่งรัฐพระราชบัญญัติบำรุงพันธุ์สัตว์ พ.ศ. 2509 พระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. 2533 พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรม และ

การจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 พระราชบัญญัติโรคระบาด พ.ศ. 2558 พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558 พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2559 พระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวบาล พ.ศ. 2565 พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. 2565 และพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 กฎหมายไทยเหล่านี้ไม่มีบทบัญญัติเฉพาะที่เป็นการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองเลย และให้อนุโลมใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือประมวลกฎหมายอาญา กรณีที่มีการละเมิดจากสัตว์เลี้ยงที่ก่อให้เกิดความเสียหาย หรือทำร้ายร่างกายหรือทำให้เสียทรัพย์ ผลการวิจัยจึงสรุปข้อค้นพบได้ว่า กฎหมายไทยยังไม่มีฉบับใดให้การคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมือง

ข้อสรุปจากข้อค้นพบของการวิจัยในเรื่องกฎหมายมหาชนระหว่างประเทศ พบว่า มีฉบับที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสัตว์ คือ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิของสัตว์ ค.ศ. 1978 (พ.ศ. 2521) (Universal Declaration of Animal Rights, 1978) ปฏิญญาสากลว่าด้วยสวัสดิภาพสัตว์ ค.ศ. 2000 (พ.ศ. 2543) (Universal Declaration on Animal Welfare (UDAW), 2000) อนุสัญญาแห่งสหภาพยุโรปเพื่อคุ้มครองสัตว์ระหว่างการขนส่งระหว่างประเทศ ค.ศ. 1968 (พ.ศ. 2511) (European Convention for the Protection of Animals during International Transport, 1968) อนุสัญญาแห่งสหภาพยุโรปว่าด้วยการคุ้มครองปศุสัตว์ ค.ศ. 1978 (พ.ศ. 2521) (European Convention for the Protection of Animals kept for Farming Purposes, 1978) อนุสัญญาแห่งสหภาพยุโรปว่าด้วยการคุ้มครองสัตว์ที่จะถูกฆ่าเพื่อการบริโภค ค.ศ. 1982 (พ.ศ. 2525) (European Convention for the Protection of Animals for Slaughter, 1982) อนุสัญญาแห่งสหภาพยุโรปว่าด้วยการคุ้มครองสัตว์ทดลองและที่ใช้ในทางวิทยาศาสตร์ ค.ศ. 1986 (พ.ศ. 2529) (European Convention for the Protection of Vertebrate Animals used for Experimental and other Scientific Purposes, 1986) อนุสัญญาแห่งสหภาพยุโรปว่าด้วยการคุ้มครองสัตว์เลี้ยง ค.ศ. 1992 (พ.ศ. 2535) (European Convention for the Protection of Pet Animals, 1992) อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ ค.ศ. 1973 (พ.ศ. 2516) (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora, 1973) กฎหมายเหล่านี้ก็ไม่มีข้อบัญญัติคุ้มครองถึงสัตว์พันธุ์พื้นเมืองส่วนใหญ่จะเป็นกฎหมายคุ้มครองสิทธิสัตว์ และการป้องกันสัตว์ที่ใกล้จะสูญพันธุ์

สำหรับกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสัตว์มีหลายประเทศที่การวิจัยสรุปสาระสำคัญของกฎหมายแต่ละประเทศได้ว่าเครือรัฐออสเตรเลีย มีกฎหมายคุ้มครองป้องกันการทารุณกรรมสัตว์และดูแลสัตว์ ค.ศ. 2001 (พ.ศ. 2544) (Animal Care & Protection Act, 2001) เป้าหมายสำคัญ คือ การป้องกันการทารุณกรรมสัตว์ สร้างความตระหนักและปรับปรุงระดับความสำนึกของสังคมในการคุ้มครองป้องกันการทารุณกรรมสัตว์และดูแลสัตว์จากความเจ็บปวดโดยไม่มีเหตุอันควร

และโดยไม่มีเหตุจำเป็น หรือไม่เหมาะสมโดยไม่พบว่ามิชอบด้วยนิติคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมือง ทั้ง ๆ ที่เป็นประเทศที่มี เช่น จีน ฮ่องกง สาธารณรัฐฟิลิปปินส์มีพระราชบัญญัติการจัดสวัสดิภาพสัตว์ ค.ศ. 1988 (พ.ศ. 2531) (The Animal Welfare Act, 1988) มีหลักการเพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของสัตว์ และควบคุมดูแลโดยมีระเบียบว่าด้วยการเลี้ยงสัตว์เพื่อการค้าและเพื่อเป็นสัตว์เลี้ยง ประเทศญี่ปุ่นมีพระราชบัญญัติว่าด้วยสวัสดิภาพสัตว์และการจัดการสัตว์ ค.ศ. 1973 (พ.ศ. 2516) (Act on Welfare and Management Animals, 1973) เป็นกฎหมายเพื่อใช้บังคับในการป้องกันการทารุณกรรมสัตว์มุ่งให้สังคมปราศจากการทารุณกรรมสัตว์ให้เป็นสังคมที่มนุษย์และสัตว์สามารถอยู่ร่วมกันได้ และสหรัฐอเมริกาที่มีกฎหมายป้องกันการทารุณกรรมสัตว์และบางรัฐได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาของรัฐ เช่น รัฐมิชิแกน มีบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 9 ว่าด้วยเรื่องสัตว์ (The Michigan Penal Code, Chapter LX Animals) บางรัฐมีกฎหมายเฉพาะ เช่น รัฐอิลลินอยส์ มีรัฐบัญญัติการดูแลสัตว์อย่างมีมนุษยธรรม ค.ศ. 1829 (พ.ศ. 2372) (Humane Care for Animals Act, 1829) รัฐนิวยอร์กมีในกฎหมายเกษตรกรรมและการตลาด ค.ศ. 1894 (พ.ศ. 2437) (Agriculture and Markets Law New York, 1894) บางรัฐบัญญัติในระเบียบข้อบังคับของรัฐ เช่น รัฐมินนิโซตา บัญญัติในระเบียบตำรวจ หมวด 343 ว่าด้วยการป้องกันการทารุณกรรมสัตว์ ค.ศ. 2002 (พ.ศ.2545) (Police Regulations Chapter 343 Prevention of Cruelty to Animals, 2002) (พ.ศ. 2545) บางรัฐกำหนดการคุ้มครองสัตว์บางประเภท เช่น สัตว์ที่มีกระดูกสันหลังที่ไม่ใช่มนุษย์สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม นกสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม หรือสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำหรือครอบคลุมเฉพาะสัตว์เลี้ยงในบ้านหรือสัตว์ป่าที่จับได้ (A domestic animal, a household pet or a wild animal in captivity) นอกจากนี้บางรัฐ เช่น รัฐอริโซนา และรัฐออลาฮามา กำหนดลักษณะการกระทำที่เจตนาหรือประมาท

สรุปได้ว่า ทั้งกฎหมายไทย กฎหมายมหาชนระหว่างประเทศและกฎหมายต่างประเทศ ไม่มีกฎหมายคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองเลย ดังนั้นการวิจัยจึงได้จัดทำเป็นกฎหมายต้นแบบเพื่อการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมือง โดยมีสาระสำคัญ 6 ประเด็น คือ ประเด็นที่ 1 คำนิยาม ประเด็นที่ 2 คณะกรรมการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมือง ประเด็นที่ 3 การคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมือง ประเด็นที่ 4 สิทธิประโยชน์และหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาต ประเด็นที่ 5 พนักงานเจ้าหน้าที่ และ ประเด็นที่ 6 บทกำหนดโทษ ซึ่งเป็นประเด็นนำไปสู่การจัดทำเป็นกฎหมายต้นแบบโดยมีโครงสร้างกฎหมายประกอบด้วยบทบัญญัติ 32 มาตราแบ่งเป็น 6 หมวด

หมวด 1 บททั่วไป	มาตรา 1 ถึง มาตรา 4
หมวด 2 คณะกรรมการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมือง	มาตรา 5 ถึง มาตรา 10
หมวด 3 การคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมือง	มาตรา 11 ถึง มาตรา 17
หมวด 4 การขอใช้ประโยชน์จากสัตว์พันธุ์พื้นเมือง และขออนุญาตการให้ใบอนุญาต	มาตรา 18 ถึง มาตรา 24
หมวด 5 พนักงานเจ้าหน้าที่	มาตรา 25 ถึง มาตรา 26
หมวด 6 บทกำหนดโทษ	มาตรา 27 ถึง มาตรา 32

กฎหมายต้นแบบว่าด้วยการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมือง เป็นกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ
ดังนั้นร่างกฎหมายต้นแบบจึงเป็นร่างพระราชบัญญัติ

2. อภิปรายผล

โครงสร้างของกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองเป็นกฎหมายลำดับศักดิ์เป็นพระราชบัญญัติ มี 32 มาตรา แยกเป็น 6 หมวด ซึ่งแต่ละหมวดนั้นการวิจัยกำหนดสาระสำคัญของบทบัญญัติและเป้าหมายไว้ ดังนี้

หมวด 1 บททั่วไป ว่าด้วยคำนิยามการวิจัยกำหนดให้มีคำนิยาม เพื่อให้ความหมายของคำเฉพาะที่มีในบทบัญญัติกฎหมายฉบับนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันตามความหมายที่กฎหมายให้ไว้ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการตีความกฎหมาย คำนิยามที่ให้ไว้เป็นคำที่มีความหมายเฉพาะในกฎหมาย ประกอบด้วย สัตว์พันธุ์พื้นเมือง สัตว์พันธุ์ต่างถิ่น การคุ้มครอง การส่งเสริมสัตว์พันธุ์พื้นเมือง หลักการอนุรักษ์ สิทธิประโยชน์ หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน คณะกรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นายทะเบียน ผู้อนุญาต ผู้รับใบอนุญาต สวัสดิภาพสัตว์ ทางการค้า การแสวงหาผลกำไร ประชาชน นายสัตวบาล อธิบดี และรัฐมนตรี

หมวด 2 คณะกรรมการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองเป็นการกำหนดให้มีองค์กรกลางในรูปของคณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจให้เกิดการคุ้มครองสัตว์ การอนุรักษ์และฟื้นฟูที่ดีแก่สัตว์พันธุ์พื้นเมืองแบบครบวงจร เรียกว่า คณะกรรมการการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมือง มีพนักงานเจ้าหน้าที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดขอบเขตหน้าที่และอำนาจที่ชัดเจน มีการจัดการในลักษณะการคุ้มครองที่ดี เช่น การใช้ระบบอนุญาตกรณีมีการนำเอาสัตว์พันธุ์พื้นเมืองไปเพาะเลี้ยงเพื่อการค้าซึ่งจะเป็นกฎหมายที่มีกลไกสำคัญให้ประเทศบรรลุเป้าหมายในการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองของประเทศ

หมวด 3 การคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองใช้หลักการทางทะเบียนที่ให้มีการนำสัตว์พันธุ์พื้นเมืองมาขึ้นทะเบียนเพื่อจะได้รู้ถึงจำนวนและประเภทของสัตว์พันธุ์พื้นเมืองที่มีกระจายใน

ท้องถิ่นต่าง ๆ ของประเทศ ซึ่งกฎหมายกำหนดให้รัฐมนตรีว่ากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เป็นผู้รักษาการร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่และอำนาจประกาศ ชื่อ ประเภทและลักษณะเฉพาะของสัตว์พันธุ์พื้นเมืองในแต่ละท้องถิ่น และมอบหมายให้อธิบดีกรมปศุสัตว์มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการขึ้นทะเบียนสัตว์พันธุ์พื้นเมืองเพื่อให้เป็นแนวทางดำเนินการในการรวบรวมสัตว์พันธุ์พื้นเมืองของไทย ซึ่งอธิบดีสามารถที่จะกำหนดประเภทเพื่อการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองเพิ่มเติมภายหลังได้ และการที่กฎหมายกำหนดให้ออกมาเป็นประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นกฎหมายที่ออกโดยฝ่ายบริหารตามที่ได้รับมอบจากรัฐมนตรีเพราะจะได้ไม่เป็นการยุ่งยากต่อการประกาศและสามารถปรับปรุงแก้ไข หรือเพิ่มเติมได้ง่าย

หมวด 4 การขอใช้ประโยชน์จากสัตว์พันธุ์พื้นเมือง และขออนุญาตการให้ใบอนุญาต

หมวดนี้กำหนดขึ้นมาเนื่องจากในการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองใช้หลักการอนุรักษ์ (Conservation) หมายความว่า ให้การคุ้มครองและให้ใช้ประโยชน์จากสัตว์ที่คุ้มครองตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนซึ่งสัตว์พันธุ์พื้นเมืองสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายทาง เช่น ในเชิงการค้า ในทางกีฬา ในทางประเพณีวัฒนธรรม ฯลฯ เป็นต้น ดังนั้นจึงต้องควบคุมโดยใช้ระบบอนุญาตและกำหนดให้องค์กรที่ทำหน้าที่ในการให้อุญาตและการต่ออายุใบอนุญาต คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้หลักการกระจายอำนาจและเนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานรัฐระดับท้องถิ่นในการบริหารปกครองประชาชนในท้องถิ่น จึงอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นซึ่งสัตว์พันธุ์พื้นเมืองเป็นสัตว์ประจำถิ่นของแต่ละท้องถิ่นตามสายพันธุ์ของสัตว์ การคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมือง และสิทธิประโยชน์และหน้าที่ของผู้ได้รับใบอนุญาตเพื่อให้มีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพภายใต้หลักธรรมาภิบาลของกรอบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Framework) นอกจากนี้ ยังมีบทบัญญัติให้สิทธิประโยชน์และหน้าที่ของผู้ได้รับใบอนุญาตและการให้สิทธิอุทธรณ์กรณีที่ไม่ได้รับการพิจารณาให้อุญาต

หมวด 5 พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นการกำหนดให้ผู้ที่เป็นเจ้าของ ครอบครอง ดูแล เลี้ยง และนำไปใช้ประโยชน์มีหน้าที่และความรับผิดชอบ หากไม่ปฏิบัติตามกฎหมายนี้ โดยมีพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่บางครั้งอาจมีการค้น การจับกุมซึ่ง อาจกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้ เจ้าหน้าที่จะทำได้ก็ต้องมีกฎหมายให้อำนาจหน้าที่ไว้

หมวด 6 บทกำหนดโทษเป็นการนำเอาโทษปรับมาใช้กรณีฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย โดยไม่กำหนดโทษจำคุก เนื่องจากเป็นกฎหมายที่มุ่งส่งเสริมให้มีการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมือง

แม้จะยินยอมให้นำเอาสัตว์พันธุ์พื้นเมืองไปใช้ประโยชน์เชิงการค้าได้แต่ก็ต้องอยู่ภายใต้ระบบอนุญาตการใช้โทษจำคุกจึงไม่น่าจะเหมาะสมและไม่เกิดประโยชน์อันใดแก่ผู้ฝ่าฝืน

การใช้โทษปรับจะเป็นคุณมากกว่าโดยการกำหนดโทษปรับเป็นพินัยซึ่งเป็นการเอาค่าปรับเข้าสู่รัฐตามหลักการปรับเป็นพินัย ตาม กฎหมายว่าด้วยการปรับเป็นพินัย

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 การวิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) กฎหมายต้นแบบว่าด้วยการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมือง เป็นกฎหมายเฉพาะของการคุ้มครอง ดูแล สัตว์พันธุ์พื้นเมืองของประเทศไทย การวิจัยจึงเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครอง ดูแล สัตว์พันธุ์พื้นเมือง ได้นำกฎหมายต้นแบบนี้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการเสนอต่อรัฐสภาเพื่อตราเป็นกฎหมายใช้บังคับตามกระบวนการทางนิติบัญญัติ

2) เสนอแนะให้รัฐและหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องสร้างความตระหนักและความภาคภูมิใจในทรัพย์สินสมบัติที่มีชีวิตคือสัตว์พันธุ์พื้นเมืองซึ่งเป็นสัตว์ประจำถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของไทย โดยการประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้เกิดการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองแก่เด็กและเยาวชนได้เห็นถึงคุณค่า และให้ความสำคัญกับมรดกล้ำค่าทางพันธุกรรมนี้ให้คงอยู่ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ให้กับคนในชาติได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากหากมีการตรากฎหมายคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองขึ้นใช้บังคับแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีบทบาทสำคัญในการบังคับใช้กฎหมายเพราะจะเป็นหน่วยงานระดับท้องถิ่นที่มีหน้าที่และอำนาจในการสำรวจสายพันธุ์ต่าง ๆ ของสัตว์พันธุ์พื้นเมืองในท้องถิ่น และพิจารณาให้อนุญาตการนำเอาสัตว์พันธุ์พื้นเมืองไปใช้ประโยชน์ได้ ดังนั้นการวิจัยจึงเสนอแนะหัวข้อวิจัยที่ควรทำต่อ คือ “ข้อบัญญัติท้องถิ่นต้นแบบว่าด้วยการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองในท้องถิ่น”

4. สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์และสมมติฐาน

4.1 ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

การวิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย ไว้ดังนี้

1) วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 เพื่อศึกษาและวิจัย ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมือง มีคำตอบของการวิจัยใน บทที่ 2

2) วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ สภาพการณ์ของปัญหา และผลกระทบของสัตว์พันธุ์พื้นเมือง มีคำตอบของการวิจัยใน บทที่ 4

3) วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 3 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ กฎหมายไทย กฎหมายมหาชน ระหว่างประเทศ และกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองไทย มีคำตอบของการวิจัยใน บทที่ 2 และ บทที่ 4

4) วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 4 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ โครงสร้างกฎหมายต้นแบบ ว่าด้วยการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองมีคำตอบของการวิจัย ใน บทที่ 4 และ บทที่ 5

5) วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 5 เพื่อจัดทำกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองมีคำตอบของการวิจัย ในบทที่ 5

สรุปคำตอบที่ได้มาตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ว่า มีคำตอบตามวัตถุประสงค์การวิจัยครบทุกข้อ

4.2 ผลการวิจัยตามสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ คือ

“ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเฉพาะในการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมือง ทำให้เป็นปัญหาต่อการถูกทำลายให้สูญพันธุ์หรือกลายพันธุ์จนอาจกระทบต่อความเป็นเอกลักษณ์ของวิถีชีวิตชนบทไทยได้ การคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมืองโดยการมีกฎหมายเฉพาะที่มีโครงสร้างกฎหมายประกอบด้วย คณะกรรมการคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมือง การคุ้มครองสัตว์พันธุ์พื้นเมือง การขอใช้ประโยชน์สัตว์พันธุ์พื้นเมือง การให้ใบอนุญาตพนักงานเจ้าหน้าที่ และบทกำหนดโทษ จะทำให้ปัญหาและผลกระทบที่สัตว์พันธุ์พื้นเมืองได้รับลดน้อยหรือหมดไปได้”

คำตอบจากการวิจัยมีความสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ได้กำหนดไว้